

ματικῶς ἔχουσι, ὑπερχοπίζων οὕτω; ἐμαυτὸν ἔναντιον τῶν ἀναριθμήτων ἐπιθέσεων, εἰς τὰς δοποὶς εὐρέθην ἐκτεθειμένος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ βιβλίου μου περὶ τοῦ Προοδήματος τῆς Νεοελληνικῆς γραφομένης γλώσσης, καὶ αἱ δοποὶαι δὲν ἀπεδειλίασαν οὐδὲ πρὸ χαμερποῦ διαττροφῆς, διαβολῆς καὶ συκοφαντίας. Τώρα δύμας εἴμαι μολαταύτα ἡναγκασμένος νάφήσω τὴν ἐπιφύλαξίν μου. Πρὸ δὲ λίγου ἀνέλαβε τὴν ἡγεσίαν τῆς κατ' ἐμοῦ καταλαλίας ἡνήρ, δοτις, ὡς ἐκ τῆς σεβασμίας του ἡλικίας, τῆς τεσσαρκονταετοῦ διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπισήμου του θίσεως, κέκτηται μεγάλην ἐπιφύλαξίν καὶ χαίρει τολλήν ἐκτίμησιν διὰ τοῦτο κινδυνεύει νὰ γίνη πιστευτὸς εἰς εὔρετς κύκλους, ἢν οἱ λόγοι του δὲν ἔναιρεθοῦν. Οἱ ἀνὴρ οὗτος εἴναι ὁ κύριος Γ. Μιστριώτης, τακτικὸς καθηγητὴς τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, τώρα συγκλητικὸς καὶ κοσμήτωρ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, οἱ Νίστωρ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μαζὶ μὲ τὸν γηραιόν Κ. Σ. Κόντον. Ἐπειδὴ ἀπόγγειλε ἔναντίον μου, μεθ' ὅλης τῆς βαρύτητος τοῦ κύρους τοῦ δοποῖον τὸν περιβάλλει, αἰτιάσεις ἔξισον βαρείας ὅσῳ καὶ ἀδιστίους καὶ ἐ

εἰδὴν ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδῃ δὲν ἐπηκολούθησε καρμίας ἀναριθμοῦς ἐπίσημος, ἔναγκες μαρτιών νὰ προσέω εἰς τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν. Τὴν δρεῖλα εἰς τὴν ἰδέαν ὑπὲρ τῆς δοποῖας ἐπραμάχησα, εἰς τοὺς συναδέλφους καὶ φίλους μου. Ἡ συστηματικὴ μου σιωπὴ παρεξηγήθη ἐκληφθεῖσα, καθὼς ἔμαθα, εἰς τὸ τέλος ὡς εἶδος διμολογίας, διὰ πολλαὶ τῶν ἔξενεχθεισῶν αἰτιάσεων εἴναι ὅρθια· ἐνθαρρυνθέντες δὲ ἀπὸ τὴν παθητικήν μου στάσιν ἐλημόνησαν οἱ ἀναλαβόντες τὴν κατ' ἐμοῦ ἐπίθεσιν πᾶν μέτρον γινόμενοι διονέν τολμηρότεροι.

Τὸ ιστορικόν, λογοτεχνικὸν καὶ αισθητικὸν ζῆτημα, τὸ δοποῖον πραγματεύομαι εἰς τὸ μνημονεύθεν βιβλίον, μετεποίησθη ἐπιτηδείως ἀπὸ ὅχι ὄλιγους τῶν πολεμούντων με, εἰς τὸ θρησκευτικὸν (μετάρρασις Ἐναγγελίου) καὶ ἴδιως τὸ πολιτικοεθνικὸν ἔδαφος. Εἴκετος λ. χ. διόπου ἐντελῶς ἀδύνατος ὑπεδήλωνται μερικὲς καταφανεῖς ἀναλογίας τῆς νεοελληνικῆς διγλωσσίας πρὸς δημοτικὴν φινόμενα ἀνατολικῶν λαῶν, καθὼς τῶν Τούρκων, τῶν Ἀράβων, τῶν Κινέζων, αὐτὸς ἡρμηνεύθη ὡς ἔναν συγχατέλεγα τοὺς Ἑλλήνας μαζὶ μὲ τοὺς θανατίμους των ἔχθρούς με τοὺς βαρβάρους τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Τὰ ἀποτελέσματα τοιαύτης παρερμηνείας εἴναι πρόδηλα. Άλι κατὰ τοῦ βιβλίου μου αἰτιάσεις ὡς ὑποκρύπτου-

τος δῆθεν πολιτικοὺς σκοποὺς συνεπικυρώθησαν εἰς τὸ τέλος εἰς τὴν ἀπίστευτον συκοφαντίαν διὰ ἐγώ εἰς μαὶ πληρωμένος ἀπὸ τὴν ρωσοσικὴν κυβέρνησον διὰ νάποδείξω τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς νέας ἐλληνικῆς καὶ συνεπῶς καὶ αὐτῶν τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων. "Οσῳ παράλογος καὶ ἀνενίκητος εἴναι ἡ ὑποβολιμαία αὐτὴ ἵδεα — διὰ μακρὰν εὑρισκόμενος μόλις θάτη μηπορέση νὰ τὴν καταγυήσῃ — διεδόθη ἔμως μετ' ἐπιμελεῖας, προφορικῶς καὶ γραπτῶς. Οἱ πέρυσι ἀποθηκών δρὶς Μιλιτάδης Πανταζῆς, ὑφηγητής, εἰς μίαν πολεμικὴν κατὰ τοῦ Ν. Σκιάθου ἐδήλωσε, ὡς ἀνὴρ τοῦ ἐντελῶς αὐτὸῦ, διὰ αἱ γνῶμαι τοῦ Κρουμβάχερ στεροῦνται πάσης βαρύτητος, ἀφοῦ δὲ εἴναι μίσθιρον δργανον τῆς ρωσοσικῆς κυβέρνησεως. Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀμαλθείαν τῆς Θυνταρίου» 1908 τὴν δοποῖαν κατὰ τύχην εἴδα, ἀναγινώσκει κανεὶς αὐτοτελεῖ διὰ «τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ τε μεθυγράφου... Ροῖδου καὶ τοῦ ἐμμίσθου ἔξενης κυβέρνησεως Γερμανοῦ καθηγητοῦ τῆς Σλεζβανικῆς ἴδιως; ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου, Κ. Κρουμβάχερ, ἔθυμο ματίσθησκον ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς ἐπιστήμης τοῦ κ. Χατζεδάκη».

Σκοπὸς νέων σιχαμερῶν ἐπιθέσεων ἔγινα αὐτὸ τὸ καλοκαίρι: ἀφορμὴν ἔδεσεν ἡ ἀκόλουθος ὑπόθεσις: 'Αφοῦ ἰδρύθη τὸ Βυζαντινὸν Πέριοδικόν, ἀνέγραψε τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κούδυλιον 500 δραχμῶν, ὡς συνδρομὴν διὰ μερικὰ ἀντίτυπα τοῦ Περιοδικοῦ, τὰ δοποῖα διεμειράζονται εἰς βιβλιοθήκας καὶ καθηγητάς. 'Αλλὰ δ. κ. Μιστριώτης, συγκλητικὸς, παρέστησε τὰ πρᾶγματα ὡς ἔαν ἐγώ ἐλλάμβανον προσωπικῶς τὰ χρήματα καὶ ἐδήλωσεν διὰ δὲν ἀρμόζει νὰ βραχεύεται ἔνθρωπος, διὰ ποῖος ἀπειλεῖ τὴν ἐνότητα τοῦ ἐλληνικοῦ γένους· ὡς διαστικώτατον δὲ διόπλοιον ἔχρησμαποίησε τὸ φεῦδος, διὰ ἐγώ γραψα εἰς τὴν Ιστορίαν τῆς Βυζ. Δογοτεχνίας, «εἴτε τὸ ἐλληνικὸν γένος ἔθανε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἦν ἔθνησκεν διατοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντίνος Πλαταιολόγος καὶ διὰ γῆν πρόκειται νὰ κληρονομήσῃ ἡ Ρωσία τὰ ἐπὶ τοῦ Βυζαντίου δικαιώματα». Ἐδῶ παρετήρησε, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ἡ φίλη του ἐφημερίδας «Ἀθηναῖ» «μετά τινος συγκινήσεως»: «Καὶ λοιπὸν δ. Κανάρης, δ. Μιαούλης, δ. Κολοκοτρώνης, δ. Καραϊσκάκης καὶ οἱ λοιποὶ γίγαντες τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἥσαν σκιαὶ καὶ οὐχὶ ζῶντες; Τοῦτο εἴναι βλασφημία κατὰ τῶν ἡρώων ἐκείνων, οἵτινες ὀδωρήσαντο ἡμῖν τὴν ἐλευθερίαν» κτλ. Οὕτω κατέβρωσε νὰ παραπείσῃ τὴν σύγκλητον νὰ ἀπαλείψῃ τὸ μικρὸν πιστὸν τὸ πρωρεὺ-

σμένον ὡς συνδρομὴ τοῦ Βυζ. Περιοδικοῦ.

Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἐπηκολούθησε συζήτησης εἰς τὰς ἐφημερίδας, εἰς τὴν δοποῖαν ἐπενέβη καὶ δ. κ. Μιστριώτης. Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀθηναῖ» τῆς 22ας Ιουνίου 1908 ἐδημοσιεύθη ἔχθρον φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κ. Γ. Μιστριώτου καὶ τιτλοφρούμενον «Τὸ πεντακοσιόδραχμον τοῦ Κρουμβάχερ», ἐπειτα εἰς τὸ φύλλον τῆς 24ης Ιουνίου δεύτερον ἔχθρον τοῦ ιδίου συντάκτου «Ο Κρουμβάχερ ἀνεκτηρυσαόμενος Φιλέλλην». Εἰς τὸ πρώτον ἔχθρον γράφει δ. κ. Μιστριώτης μεταξὺ ἀλλων, διὰ ἐγράψα μέρεις κατὰ τοῦ ἐλληνικοῦ γένους καὶ τῶν Ἑλλήνων λογίων (πλὴν τῶν χυδαίστων) διὰ ἐγράψησαν (δηλαδὴ κατ' ἐμοῦ) ὀλιγώτερα τοῦ δέοντος ἐκ σέβουσμον πρὸς τὴν ζένην ὑπηκούτητα· διὰ δὲν ἐδίστατα νὰ φονεύσω ὀλόκληρον τὸ ἐλληνικὸν γένος· διὰ ἐπειτήριον ἀπόλεσμα τὴν ἐπιστημονικὴν μου σπουδαίατητα, ἀφότου ἐγενόμην διευθυντής ἀνθελληγούς φροντιστηρίου καὶ πράκτωρ πολεμικῶν σχεδίων· διὰ συγκαταλέγομαι εἰς τοὺς δεινοτέρους διαχόχους τοῦ Φαλμερχερ. Εἰς τὸ δεύτερον ἔχθρον ἀναγράφονται μεταξὺ ἀλλων: ὁ Κρουμβάχερ ἔγραψεν ἐν τῇ γραμματολογίᾳ κύτου, διὰ τὸ ἐλληνικὸν γένος ἔθανε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἓν ἐφονεύετο Κωνσταντίνος δ. Παλαιολόγος (τοῦ ιδίου ἐπιχειρήματος εἰχεν ἦδη γίνει χρῆσις κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς συγκλήτου, l. ἀ.), ἔγένετο χάριν κέρδους διευθυντής σλαβικοῦ φροντιστηρίου καὶ πράκτωρ τοῦ Πανεπιστημοῦ· οἱ ἐληνίες ἐπιστήμονες, οἱ μὴ ἀπερπολοῦντες τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν, θέλουσι χαρῆ (δηλαδὴ διὰ τὴν μηνημονεύθεσαν ἀπέφασιν τῆς συγκλήτου) διότι: διαγωγὴ τοῦ κ. Κρουμβάχερ ἤγειρε βασίμους διπονούς, διὰ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ καθηγητοῦ τούτου καὶ διάγωνων ἀλλων οἱ Ἑλληνες φοτηταί δὲν ἐκροώνται· ἀνδρῶν θηρευόντων τὴν ἀληθειαν, ἀλλὰ πολιτικῶν πρακτόρων κτλ.

Τὰ ἐνταῦθα ἐκτιθέμενα δὲν είναι παρὰ τελικὸν ἀποτέλεσμα μακροχρονίων ρεδιουργιῶν ἔξυφανθεισῶν ἔναντιον μου παρὰ δικτύων πολεμίων τῆς γλωσσικῆς μετακρυθμίσεως, αἱ δοποῖαι ἐσκόπουν νὰ καταστήσουν υποπτούς τὸν χαρακτήρα μου καὶ τὸ φρόνημά μου, διασείσουσι οὖτε παρὰ τοῖς Ἑλλησις τὴν ἐμπιστούμην εἰς τὴν διδασκαλίαν μου καὶ τὴν ἐπιστημονικήν μου ἐργασίαν.

Πρὸς ταῦτα κάμνω τὴν ἀκόλουθον κατηγορηματήν διήρθει:

κουσέλαια, σ' ἑρωτοδούλιες τῆς νιότης του, κ' ἔτσι μονάχα σάν την ἡρθαν' δέω πὸ τὸ σπίτι τοῦ θυμήθηκε ὁ γέρος τοῦ δρόμου τραβήξει! Μονομάθες ἀρχισε τότες νὰ φουσκώνῃ, νὰ κοντανασσίνῃ καὶ νὰ φυσάῃ σὰ σκυλί που λαχανισάμενο κρεμάνει τὴν γλώσσα του....

— Μπρέ θεριό τι μούκανες; ἡρθαμε στὸν κάβο, μωρέ;

— "Ε κι! &ν ηρθαμε, τί;

— Πεζί; γὰρ μωρέ, νέρθω πεζί; μὲ πήρες στὸ λακιό σου σκυλί! Ούρι! σκω! τρέχει δὲν διρρωτας ποτάμι....

— Σοῦκανα καλό, γιατρέ! Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς ἀφησες ἔτοις τὸ κορμί σου, νὰ κακομάχη στὴν ἀκίνησιά!

— Τοῦτα φταίνε! τοῦτα τὰ ρημάδια! ... Στάσους νὰ κατασσούμε δῦ, νένασσων λιγάκι....

— "Ας κάτσουμε!

Κάτσαις καὶ στὴν ριζοθουνιά κι δι γιατρός ἔτριψε τὰ πόδια του, ποὺ τοῦ μουδίσανε καὶ πετούσαι, δύως ἐλεγε, φωτιές. "Ο Γιάννης μὲ τὸν Κώστα πηδούσανε κάτω πό τὶς ἐλιές στὶς τρεῖς καὶ μόλις τοὺς εἶδαν ἀπ' ἀλάργυρα τρέχανε πρόσχαροι νὰ τοὺς ἀποτελήσουν.

— Βρέ, βρέ! τ' εἶν' αὐτά; "Ο γιατρός εἶν" αύ-

τὸς ἡ ἀλλος;

— "Ελεχτε, μωρέ! Σῶστε μ' ἀπὸ τοῦ τὸ φονιά... πανάθεμά τα γιὰ ποδάρια, ναί! .. "Ωχ! καούρες...

— Μωρέ πεζί τὸν ἔφερες, σκυλί, τὸ γιατρό;

—

1. Δὲν ἐπῆρα ποτὲ ἀπὸ τὴν ρωτοικὴν κυβέρνησιν οὔτε μία πεντάρα· διάκονος ἔξεργασθη περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδi ἢ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, οὐδέποτε ἔλαχα διποσδήποτε ὑπ' ὅφει τὴν σλαβικὴν πολιτικὴν καὶ οὐδέποτε ἐπηρεάσθην ἀπὸ ἄλλο τι κείμενον ἔξω ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς ἑρεύνης. Τὴν θεμελιώδη μου γνώμην ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης ἔξθεσα ἥδη κατὰ τὸ ἔτος 1886 (Griechische Reise, σ. XXII ἐ.). κατὰ τρόπον ἀναφριεῖται τοιούτοις, εἰς ἐποχὴν λοιπὸν ὅτε δὲν εἶχα οὔτε ἐπιστημονικές, οὔτε λογοτεχνικές, οὔτε προσωπικές σχέσεις; πρὸς Ρώσους ἢ ἄλλους Σλαύους.

2. Τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, τὸ διποτὸν ἔχρονος μεσούσεν ὡς ἀρετηρία· τῶν τελευταίων ἐπιθέσεων, ἔμβαζετο φυσικά, καθὼς ὅλαι αἱ ἄλλαι συνδρομαί, πάντα τοτε κατ' εὐθείαν εἰς τὸν ἑκάστην B. G. Τευθνετ, εἰς τὴν Λειψίαν. Οὔτε καν ἐγνώριζα διτὶ τὴν συλλογὴν ἔξακολουθεῖ νὰ δίδεται, ἀφοῦ εἰς ἕμε ἀνὴ καὶ μόνον ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιστημονικῆς συντάξεως, διόλκηρος δὲ ἡ οἰκονομικὴ διαγείρεις τοῦ Περιοδικοῦ εἰρίσκεται εἰς χειρας τοῦ ἑκάστου.

3. 'Η κατ' ἐπανάληψιν εἰς ἕμε ἀποδοθεῖσα φράσιν, διτὶ τὸ ἔλληνικὸν γένος ἔθανε· κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ διτὶ τὴν Ρωσία εἰναι· ἡ κληρονόμος, τοῦ Βυζαντίου, ἡ μάλλον ἡ (οὐσιωδὴς διαφορετικὴ) φράσις τὴν διοίσαν ἔγειτε πρὸ δράκτηλην διέχυρημός αὐτές, δὲν εἴναι ἰδεῖν μου, ἄλλα ἔλληρη ἀπὸ τὴν Ἐπίτεμον Βυζαντίνην ιστορίαν (σ. 1067=III 521 ἐλλ. μεταρρ.) τοῦ 'Ἐργίου Gelzer, ἡ διοίσα ἔξεδθη ὡς παράτημα τῆς Βυζαντινῆς μου Γραμματολογίας. Δηλῶ διμῶς κατηγορηματικῶς, διτὶ διέφερε, καθὼς ἴσχυριζονται, τὴν παράλογον φράσιν, διτὶ τὸ ἔλληνικὸν γένος ἀπέθανε κατὰ τὴν ἀπαίσιαν ἐκείνην ἡμέραν, ἀλλὰ γράφει αὐτοὺς εἰς τὰ ἄκολουθα: «Ο μὴν Μαΐος τοῦ 1453 κατεβίθασεν ὀρειτικῶς εἰς τὸν τάφον τὴν βυζαντινὴν αὐτοκρατορίαν. Ἐκ τῆς ὑπόρχου ἐν τῷ κόσμῳ θέσθες τῶν οἱ 'Ἑλληνες πρὸ πολλοῦ εἴχον καταπέσει, νῦν δὲ παρήλθε καὶ ἡ σκιὰ αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ Βυζαντίον εὑρε κρατεῖν κληρονόμον καταλ.» Ο Gelzer ἐπιστοποίησε λοιπὸν ἀπλῶς ἐδῶ τὴν πτῶσιν τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας; καὶ τὸν συναρηθὲν ἀφανισμὸν τῆς κρατορικῆς τῶν 'Ἑλλήνων, ἔνα ιστορικὸν δηλοδῆν γεγονός, τὸ ἀποίον οὔτε δι. Μιστριώτης βέβαιος θὰ ἀριθηῇ· τοσούτῳ μᾶλλον, ἀφοῦ καὶ δ. K. Παπαρηγόπουλος εἰκονίζει τὰς συνεπείας τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ ἐντελῶς δυσίας φράσεις εἰς τὴν ἔξαρτητον

τοῦ Ιστορίαν τοῦ ἀλληνικοῦ ἔθνους (τόμ. E', Ἀθηναὶ 1887, σ. 434): «Διὰ τῆς ἀλώσεως ταύτης δὲν ἐπεισ μόνον ἡ κυριευθεῖσα πόλις, δὲν ἐπεισ μόνη ἡ καταλυθεῖσα βασιλεία, ἀλλ' ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἐπεσκιάσθη κόσμος ὁλόκληρος πραγμάτων καὶ δογμάτων, διόσμος ὁ ἔλληνις οὐσίας.» Ισως διμῶς καντηράσση τῷ τάφῳ δ. K. Μιστριώτης συμπληρωματικῶς καὶ τὸν ὄνομαστὸν συμπατριώτην τοῦ ὡς «ἀδοκηφόνον τοῦ ἔλληνικοῦ γένους» καὶ «προδότην».

Κατωτέρω ἀκφέρει δ. 'Ερρίκος Gelzer πῶν εἰκασίαν, διτὶ ἀργότερά ποτε ὁ Τσάρος τῆς Ρωσίας θὰ διρήῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Εἶναι διμῶς κάτι περισσότερον ἀπὸ γελοῖον, νὰ μὲ καθιστῷ κανεῖς ὑπεύθυνον διὰ τὴν ἀτομικὴν ἰδέαν τοῦ μακαρίου φίλου μου, καθὼς ἔκαμεν δ. K. Μιστριώτης εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς συγκλήτου, ἀφοῦ εἴχεν ἥδη καταδειχθῆ πᾶς πραγματικῶς ἡσαν τὰ πράγματα, (αὐτὸ διμῶς δὲν τὸν ἡμπόδισε νὰ ἐπαναλάβῃ εἰδίνεις μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὰς «Ἀθήνας· τῆς 24ης Ιουνίου τὸν παλαιὸν ισχυρισμόν, διτὶ ἐγώ ἡμην δι γράφεις τὴν φράσιν), διτὶ ἵσου δὲ γελοῖα εἶναι καὶ ἡ ἀπαίτησις, διτὶ ἐπρεπε νάπτελεψίω τὸ χωρὸν ἐκεῖνο. Οὔτε εἶχα, οὔτε ἔκτητη στὸ δικαίωμα τῆς λογοκρισίας προκειμένου περὶ τῶν συμβολῶν τῶν συνεργατῶν μου, καὶ βεβαίως δὲν θὰ τὸ ἐδέχοντο, νὰ καθωμαὶ καὶ νὰ τοὺς διορθώνω τὰ χειρόγραφα. Δι' αὐτὸν καὶ ἐτόνισα ρητῶς εἰς τὸν πρόλογον τοῦ βιβλίου μου (σ. XI=III 530 ἐλλ. μεταρρ.) μὲ ἀραιὰ στοιχεῖα, διτὶ ἔκαστος τῶν συνεργατῶν μου (δ. Ehrhard καὶ δ. Gelzer) «φέρει ἀπεραταν καὶ ἀποκλειστικὴν τὴν εὖθυνην τῆς συμβολῆς του». Ο. K. Μιστριώτης ἀπετόλμησε λοιπὸν ἐδῶ διπλῶν παραχαρακτῶν: πρῶτον μὲν ἀπέδωσεν εἰς ἕμε διεργάσιν, ἔκτος δὲ τούτου παρεμφέρωσε εἰς τὸ σπουδαιότατον μέρος τὸ περιεχόμενον τῆς οράσεως αὐτῆς εἰσβιάσας εἰς τὸ κείμενον «τὸ ἔλληνικὸν γένος» καὶ τὸ βιζαντινὴν αὐτοκρατορίαν· τὸ κύριον ἐπιχειρηματικὸν διὰ τοῦ διποτοῦ εἴκεντος τὸν σκοπόν του κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς συγκλήτου, τὸ προσεπορίσθη δι' ἀνεξόδου ἐρευέσσεως. Η συγκίνησις μὲ τὴν διποτονταν ἐπεκαλέσθη ἐκ τοῦ τάχου των ἀκόμη καὶ τοὺς ἡρωας τοῦ ἀγῶνος τῆς Αἰνειαρτησίας δὲν ἡτοι τούτον καθόλου εἰς τὴν θεοῖν της· ἡσαν ἐκεῖνοι ἔνδρες τῶν τολμηρῶν ἔργων καὶ μετὰ περιφρονήσεως θὰ ἐπεστρέψοντο ἀπὸ τοὺς συκοφαντικοὺς ἀγῶνας τοῦ ἐπιγόνου των.

4. Οὐδέποτε ἐδημοσίευσα θέρεις κατὰ τὸ ἔλληνικὸν γένος κατὰ τὸν Ελλήνων λογίων, ἀφ' ἑτέρου διμῶς, οὔτε ἐπέτρεψα, οὔτε θὰ ἐπιτρέψω ποτὲ νὰ μου ἀφχιείσουν τὸ δικαίωμα νὰ ἔκφέρω εἴτε εἰς

τὰς βιβλιοκριτίσιας μου εἴτε εἰς ἄλλας ἐργασίας μου τὴν γνώμην μου μετὰ παρηησίας περὶ ἔλληνικῶν πραγμάτων καὶ κυρίως νὰ κρίνω τὰ συγγράμματα τῶν Ἑλλήνων καθὼς καὶ Γερμανῶν ἢ ἄλλων λογίων. Η παράλειψις ἔκριθες τούτου θὰ ἡτοι ἡ μεγάλη προσδοκία διὰ τοὺς "Ἑλληνας· ἐπειδὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ὑπειθεῖστο πάλιν ἡ ἐργασία των, θεωρουμένη ὡς πρὸ πολλαχῶς quantité négligeable. Αφότου ἐπέκτησαν οἱ "Ἑλληνες πλήρη τὴν ισοτέλειαν εἰς τὴν δημοκρατίαν τῆς ἐπιστήμης, εἶναι ύποχρεωμένοι συμπειριλαμβανομένου καὶ τοῦ π. Μιστριώτου, καντά εἰς τὰ σχετικὰ πλευρεκτήματα νὰ ύποβληθοῦν ἀγοργύστως εἰς τὴν κριτικήν, ἡ δηοία ἔκαστεται εἰς αύτους δισφε καὶ εἰς ήδους τοὺς ἄλλους.

5. Οὐδέποτε καὶ οὐδημοῦ ἔκφέρει τὴν ὑπὸ τοῦ π. Μιστριώτου εἰς βάρος μου πλασθεῖσαν ἀνόητον φράσιν, διτὶ ἐν Ἑλλάδi δὲν υπάρχεις οὐδὲ ἔλλαγίστη ἐπιστημονικὴ ίκαμάς. Αλλὰ καὶ πῶς ἡτο δινατὸν αὐτό, ἀφοῦ μάλιστα εἶναι ἀναντίας, σχεδὸν 30 χρόνια τώρα εἰργάσθη περισσότερον θως ἀπὸ κάθε ἄλλον μὴν "Ἑλληνας εἰς τὸ νὰ κάμω γνωστάς τὰς πρότερον παρ' ήμεν διλγάθερον τοῦ δέοντος γνωρίζομένες καὶ ἀναγνωρίζομένες προσπαθεῖς τῶν λογίων τῆς νέας 'Ἑλλάδος καὶ τὰ διαλύσω τὰς θρισταμένας προλήψεις, διτὶ ἀπειραθμίων ἐκθέσεων περὶ ἔλληνικῶν δημοσιεύσεων, διὰ τῆς ἀδιαλείπτου χρητιμοποιήσεως αὐτῶν εἰς τὰς ἐργασίας μου, διὰ τῆς εὐσυνεδίτου μηίας κύτων εἰς τὰς παραδόσεις μου καὶ τέλος διὰ τῆς συγχρητικής προσλήψεως τυνεργατῶν 'Ἑλλήνων εἰς τὸ Βυζ. Περιοδικόν.

6. Δὲν είμαι «χάριν κέρδους» διευθυντής τλαικοῦ φροντιστηρίου, οὔτε δινατὸν εἶναι νὰ είμαι, ἀφοῦ δὲν υπάρχεις τοιοῦτο εἰς τὸ Μόναχον· ἀλλ' οὐδὲν θελληνικὸν εἶναι τὸ φροντιστήριον τὸ διποτοῦ διευθύνων· διτὶ αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον μαρτυρεῖ καὶ τὸ γεγονός, διτὶ μεταξὺ τῶν διπλεστάτων καὶ ὁξυδερκεστάτων μελῶν τοῦ φροντιστηρίου ἐχρημάτισαν θιαίται 'Ἑλληνές, τὸν τελευταῖον χειμῶνα ὅχι διλγάθεροι τῶν πέντε, συνήθιστα δὲ κάποιας ἡλικίας. Μήπως ἔννοες δ. K. Μιστριώτης νὰ ποδώσῃ εἰς τὸν πυμπατριώτας του κύτων τοιαύτην φροντίδας; πότε καὶ τὸ ἀλάχιστον ἐπέτρεψεν τῶν ἀσκήσεων, εἶναι εἰς τὸν πυμπατριώτας του κύτων τοιαύτην φροντίδας;

7. Οὔτε τοῦ Πανσλαυτισμοῦ πράκτωρ είμαι, οὔτε ζητακτώνομαι εἰς τὴν πολιτικὴν καθόλου δὲν είναι δὲ βέβαια προπαγάνδη υπὲρ τοῦ Πανσλαυτισμοῦ σιν, ἔχων πρὸ δράκτηλην εἰκόνη καὶ ἀποκλειστικὴν ἀνάπτυξην;

— Ζήτω τοῦ γιατροῦ μας, ζήτω! — Νὰ βάλεις καλλπ' δι καὶ γιατρός, βγαίν, γάλα βουλευτής νιά δημάρχος! — εἰπ' η Στάθαινα, πού γάλευε κεῖ κοντά, πλέκοντας τὴν κάλτοσα της. — Τι νὰ σου πῶ, γιατρέ μου, πούσαι: ἀκαταλόγιστος δινθωπος!

— Πέις μου δὲ, τι: θές... Τώρα τι θέ μὲ τρατάρης: ἔχεις γλυκό; ήδελα γλυκό καὶ μαστιχούλα!

— Νὰ σου δώσω. Κυρά Στάθαινα, μέσα στὸν τούλαπτι ἔχω τὸ βάζο μὲ τὸ γλυκό· φέρτου καὶ μαζικατσίουλα...

— Νὰ μου φέρουν κ' ἔνα υγρογίλε.

— Όλα θὰ σ' τὰ φέρουμε. Κάτσε νὰ ξαποτάστης, νά πεις;

— Μπα! Ισα μ' αὐτοῦ φτέσαμε;

— Ισα μ' αὐτοῦ! Νὰ σου πῶ, κυρά Στάθαινα!

— Μένα μίλησες, κερά;

— Σίνα, κόπιασες δῶ! Δέν είσαι καμιά καυτή γυνατική καὶ κατάλαβες, θαρρώ, πόσο τὴν ζηταπέμψη τὴν κόρη του καὶ θέμε τὸ καλό της. Γώ τὴ συνήθιστα καὶ θαρρώ πώς δίχως αὐτή δὲ θὰ μπωρῶ πιά νὰ κάνω. Τι λέσ, σὰ φύγουμε τὸ δώσης τὴν τὴν πάρουμε στὴν 'Αθήνα;

— Η Στάθαινα τὴν κοίταζε σὲ χάρχας κ' οὔτερα χαμογέλασε, σὰ νὰ μπηκε καλὰ στὸ νόημ

τού σλαυικού στοιχείου, ύπέδειξα έπενειλημμένως και ίντονως τὸ ἐντεθεν ἀπορρέον καθηκον συντονωτέρας ἀσχολίας μὲ τὸν νέον αὐτὸν παράγοντα τοῦ πολιτισμένου γριστικοῦ κόσμου. Ήδε ἔλθη καιρός, διε τὸ κατίδουν καὶ οἱ Ἑλληνες, διε περισσότερον χρησιμεύει ἀκριβής μελέτη τοῦ Σλαυικοῦ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῆς στρουθοκαμήλου, η ὅποια τηρεῖται δέσσον ἀφορᾷ τοὺς Σλαύους.

8. Ἰδιαιτέρως, νόστιμη εἶναι η σπερμαλογία, η ὅποια καίμενη συχνὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰς Ἑλληνικὰς ἀφημερίδας καὶ τὴν ὅποιαν τώρα τελευταῖα ἀπαντλαῖς πάλιν δ. κ. Μιστρώτης εἰς τὰ δύο του ἀρθρά, διε εἴμαι ὄπεδος η διάδοχος τοῦ Φαλμεράνερ. Ὡς γνωστόν, ἔνεκκ τῆς ἀκρίτου θεωρίας του περὶ ἀκολαισμοῦ τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος, θεωρεῖται δ. Φαλμεράνερ ἀνάμη σήμερον ὡς πρότυπον μισέλληνος: εἰναὶ λοιπὸν φανερὸν τί σκοπεῖ η σύναψις τοῦ ὄντα ματος αὐτοῦ μὲ τὸ ἴδικόν μου. Η ἀλλήθεια εἶναι διε προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταγωγῆς τῶν νέων Ἑλλήνων ἀσπάζομαι ἀπλῶς τὴν θεωρίαν τὴν μεταξύ τῶν δύο ἀκρων θεωριῶν τοῦ παρελθόντος, καθὼς αὐτὴ ἔθεμελείθη διὰ τῶν ἕργασιῶν τοῦ Hopf, τοῦ Παπαρρηγοπούλου, τοῦ Bury, τοῦ Vasilev, τοῦ Thumb, τοῦ Gelzer κ. ά., πιστεύω δὲ διε: τὰ πολυάριθμα ἴδιατερα ζητήματα τὰ συναποτελοῦντα τὸ ἔθνογραφικὸν πρόβλημα τῶν νέων Ἑλλήνων, θετὸν ἀμποροῦσαν ἀκόμη νὰ σαφηνισθοῦν καὶ καθορισθοῦν σημαντικὰ διὰ περιληπτικῆς μελέτης δλων τῶν σχετικῶν πηγῶν. "Οτι προκειμένου καὶ περὶ τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ τῆς βυζαντινῆς καὶ νεοελληνικῆς ἴστορίας ἔχω γράψην, καθὼς ἔννοεῖται: οἰκοθεν, ἔντελῶς ἀντικειμενικήν, ἡμποροῦσε νὰ γνωρίζῃ δ. κ. Μιστρώτης, ἀροῦ δ. Ἑλληνικὸς τύπος ἀνέφερε ἐν ἑκτάσει: "σα ἔξιθισα πέρυσι εἰς ἔνα μάθημα μου σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα αὐτό.

Συντόμως, δλον τὸ ὄλικὸν τῆς κατηγορίας τὸ ἀπειτον δ. κ. Μιστρώτης καὶ ἀλλοι προσήγαγον ἀναντίον μου, ἑσταζόμενον ἀπιμελέστατα κατακρέει δλοτελῶς. Εἶναι ἰσχυρισμοὶ ἀναλήθειας προενεχθέντες μὲ σκοπὸν ἀξιατάσσεως, πρὸς ὑποστήριξιν των δὲ δὲν προσήχθη οὐδὲ σκιὰ ἀποδείξεως. Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συγκλήτου τὰ ὅποτα ἀναφέρει τὸ ἄνω μηνημονεύθεν φύλλον, καθὼς καὶ εἰς τὰ πκρατεθέντα ἀρθρὰ τῶν ἀφημερίδων, δὲν ἀναφέρεται οὔτε ἐν

ταῖς μὲ καμάρι....

— "Αμ τολεγα γώ πώς η Μαριώ μ' δὲν εἶται νε γραμμένο νὰ πεθάνει στὸ χωρός σὰν το θέλ' δ θεές νάρθη στὰ χέρια σας θάρθη, τί νὰ σ' πῶ, κερά Σεβαστή μ', καμάρ' θὰ τόχω!

— Μπράσο! "Εγναία σου, Στάθινα, καὶ στὰ χέρια μας θὰ περάσῃ καλά....

— "Αμ τὸ ξέρω γιά, τὸ ξέρω! Μωρή Μαριώ, μωρή! Ού!

Η Μαριώ πετάχτηκε δέω στὴ φωνή της μὲ βιά καὶ φώναξε μὲ γενάτε:

— Νά που σ' τὸ λέω, μάννα, καὶ ξέρε το! "Αλλ' βολά δὲν τοῦ κάνει τοῦ Σταθήτη τίποτις, μακάρ' καὶ νὰ τοῦ φεύγει η ψυχή στὸ στόμα! Τίποτις γιά, τίποτις! κ'. ένα ποτήρ' νερό νὰ ζητάρη...

— Γιατί, μωρή, χαντακωμένη;

— Πάχω κοντά τ' νάν τοῦ δώσ' γιατρικό, νάν τοῦ δώσ' λίγο γάλα καὶ μ' ἀγριοκοτάζει πούνας τρομάρα! Τώρα γιάξεις; η κοιλιά του, η κοιλιά του! σήκωσε τὸν κόρμο στὸ ποδάρι! Παίρνω λάργ' ζεστὸ πὸ τὸ καντιλ' νάζει τοῦ τὴν τρίψω καὶ ἀγριέις καὶ ἀρχινέτεις τὶς φωνές — μή μ' πασπατέεις, ἀρή σ' λέω, μή μ' πασπατέεις, διάσολει....

— Χά, χά! Μωρέ χαμηλά ποὺ τὴν ἔτριψες τὴν κοιλιά; — ρώτησ' ο γιατρός, σκασμένος στὰ γέλια!

— Σκυλίς οὖν τρελός! "Αρά μάρα καὶ φύχρα! Διέ τοῦ κάνει πιὰ τίποτις. Θέλ' κοιλιά τ' πονέσῃ, θέλ' τὸ κεφάλι!

(Διολούνθει)

πραγματικὸν γεγονός, οὔτε ἐν χωρίον ἀπὸ τὰ συγγένεια μου, οὔτε ἐν μαρτύριον περὶ προφορικῆς μου τυχὸν ἐκφράσεως, τὰ δηοῖα νὰ ἐστήριζαν τὰς βαρυτάτας μομφάς. Πόσον μηδαμινὸν εἶναι τὸ μοναδικὸν ἀπὸ τὸν ἐπιχείρημα, η φράσις ἀπὸ τὴν Ἐπιτομὴν τοῦ Gelzer, ἔδεικτα σκνωτέρω. Μολονάτι λοιπὸν αἱ μηνημονεύθεισαι αἰτιάσεις εἶναι ἐντελῶς φαντασιώδεις, ἐπανελήφθησαν τόσον συχνά, ώστε ἐπὶ τέλους πολλοὶ τὰς ἐπίστευσαν, ἀδυνατοῦντες νὰ τὰς ἐξελέγχωσι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπέτυχεν ἡ ἀσυνείδητος ὑπονομευτικὴ ἔργασία τῶν ἀντιπάλων μου καὶ τῶν περὶ αὐτούς, νὰ θεωροῦμει — τὸ γυαρίζω δχ: μόνον ἀπὸ τὰς ἀφημερίδας, ἀλλὰ καὶ παρ' ἀπολύτως ἀξιοπίστων προφορικῶν καὶ γραπτῶν ἀνακοινώσεων εἰς εὑρεῖς Ἑλληνικούς κύκλους φανατικὸς ἔχθρος τῶν Ἑλλήνων, ἐνῷ συμβαίνει: ἀκριβῶς τὸ ζητήματος τῆς ζωῆς μου.] Ήτο δέρα γε μισελληνοὶ σμός — διὰ νάναφρέων μόνον ἀπὸ πολλά, — δταν εἰς τὰ 1897 περιέτρεχα δλόκηρον τὸ καλοκαίρι τὸ Μόναχον δικην ἐπαίτου ὡς μέλος τοῦ ὑπὸ τοῦ βρ. ρώνου von Würtzburg συσταθέντος κομιτάτου ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τραυματιῶν καὶ κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος δυσθυμίαν, ἀξετιθέμην καθ' ήμέρων εἰς τὸ νάκονων νέας ἀνοησίας, ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ συλλέξω μερικούς ὀδούλους χάριν τοῦ ταμείου τῆς βυζηνίας; Μόνον δυσαρέστως ἀναφέρω διε η μηπορεῖ νὰ ἐκληφθῇ ὡς ὑπόμνησις παραχθεισῶν εὐεργεσιῶν, μὲ ιξαναγκαζεις δρμως η ὑπὸ τῶν πολεμοῦντων με δημιουργηθεῖσα ἀνάγκη τῆς ἀκρύνης.

* * * Επερπετε οἱ Ἑλληνες, ἀνεὶ νὰ καταδιώκουν, νὰ διασύρουν καὶ νὰ διαβάλλουν τὸν ἀνθρωπὸν δ ὅποιος δὲν τὸ καταθλιπτικὸν βρέος προσωπικῶν περιστατικῶν, ἐν πολυχρόνῳ ἀγώνι: πρὸς μιζομένας προλήψεις, πρὸς ἀκκιζόμενην περιφρόνησιν καὶ προσβλητικούς χλευασμούς, ἀδιεφορῶν δὲν διάλικη πλεονεκτήματα, ἀφιέρωσε δλην τὴν δύναμιν τῆς ζωῆς του εἰς τὸν διαφωτισμὸν καὶ τὴν δόθην ἐκτίμησιν τοῦ βυζαντινοῦ καὶ συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ, ἐπερπετε νὰ τοῦ ἐπιψηφίσουν σίτησιν εἰς τὸ πρυτανεῖον τῆς εὐγνωμούσης των.

* * * Ας ἀναλογισθοῦν δὲ καὶ αὐτὸ δλοιοι οἱ ὑδρισταί καὶ σ κοφάνται μου, διε δπως φέρονται βλάπτουν πολὺ καιρώτερα τὸν Ἑλληνισμόν, παςά δσον ἡμποροῦν ποτε νὰ ἐπιτύχουν οἱ πραγματικοὶ η ὑποθετικοὶ ἀξωτερικοὶ ἀντίπαλοι τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ τώρα καθηκόντων εἶναι τοῦ κ. Μιστρώτου, τακτικοῦ καθηγητοῦ, νάνακαλέση δημοσίφ, ἵπποτικῶς καὶ χωρίς περιστροφές τοὺς ἀδεσκόμους ισχυρισμούς, διὰ τῶν δποιων καιρώτατα διέβηλε τὸν χαρακτήρας μους ὡς ἀνθρώπου καὶ ως ἔρευνητοῦ.

Μόναχον, 2 Αὐγούστου 1908.

Κ. ΚΡΟΥΜΒΑΧΕΡ

Ο.ΤΙ ΞΕΛΒΤΕ

Περασμένα φύλλα τοῦ «Νουμᾶ» πουλάει δ. κ. Ἀναστάσιος Τσαγκάρης (Πραχτορεῖο Βεζημερίδων).

— "Η "Ημερησία" τῆς Σμύρνης ξανατύπωσε στὸ φύλλο της 880 (1 τοῦ Οχτωβρη) τὸ δέρθρο τοῦ συνεργάτη μου κ. Στρατοπέδου «Ρεδοχέραμα» ποὺ τυπώθηκε στὸ πρεπαραμένο φύλλο τοῦ «Νουμᾶ».

— "Τὸν ἄλλο μήνα βγαίνει κανονιστικό χιλιοτυπικό καὶ καλλιτεχνικό περιοδικό «Πάνω». Εκδότης καὶ διεισθυντής του θάνατο δ. κ. Ἀρ. Καμπάνης καὶ πρόγραμμα τοῦ καινούργιου περιοδικοῦ θάνατοι εναὶ πολεμήσει, νὰ κρημνίσει ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήσει.

— "Εναὶ τέτοιο πρόγραμμα σκοπάστη ἀρχετή ἐλπίδα καὶ παργγερά, σῶνει μοναχά νὰ βασιλέψει καὶ η ειλικρίνεια

στὴν ἐφαρμογὴ του." Καὶ μιὰ τέτια ειλικρίνεια τὴν περιμένουμε ἀπὸ τὸν κ. Καμπάνη.

— "Απὸ τὴν Δευτέρα τοῦ Μοντε Hellenique· θὰ βγαίνει καθημέρα τίπομεσήμερα καὶ θὰ πουλάεται μιὰ πεντάσα στοὺς δρόμους, μαζί μὲ τὰλλα ἐποχεματινὰ φύλλα. Τὰ συγχρήσια μας στὸ διεισθυντή του γιὰ τὴν τόσο γληγορη προκοπὴ τοῦ φύλλου του.

— Τὸν κ. Μιστρώτη, τονὲ ρωτήσαντος μερικοῖς θεματές του τί ἔχει: νάπαντιρει σ' αὐτὸν ποὺ τοῦ γράψει: ο. κ. Κρουμπάχερ. Κι διασφάλισε: στὸς «Καισάρων» τὸ άνοστο χωρατό τοῦ κ. Πόπη, πώς οι δημοτικιστές μεταφράσαν τὴν «Ηλέκτρα» σὲ «Κεχριμπάρχη» 1. καθὼς καὶ τὸ χωρατό τοῦ κ. Βάσση (καθηγητής καὶ λόγου του, παραχθίσθηκε) πώς εἰσι μεταβατίστατες εἰς Μόναχον μαλλιάροι πρόπεις νὰ πέμπωσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀποδειξεις; τοῦ κουρίως διε κειροται διε τῆς έθεματος;

— "Ο κ. Μιστρώτης, σὰν ἐπιστήμονας ποὺ εἶναι, ξακολουθεῖ νὰ ξαναμαστεῖ στοὺς «Καισάρες» τὸ άνοστο χωρατό τοῦ κ. Πόπη, πώς οι δημοτικιστές μεταφράσαν τὴν «Ηλέκτρα» σὲ «Κεχριμπάρχη» 1. καθὼς καὶ τὸ χωρατό τοῦ κ. Βάσση (καθηγητής καὶ λόγου του, παραχθίσθηκε) πώς εἰσι μεταβατίστατες εἰς Μόναχον μαλλιάροι πρόπεις νὰ πέμπωσιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀποδειξεις; "

— Πόσος μετανιωμένος θάνατοι τόρα δ. κ. Κρουμπάχερ ποὺ πίστεψε πώς θὰ μπορέσει νὰ μιλήσει καὶ νὰ συγτητήσει σοβαρά μὲ τέτιους κυρίους!

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. φ. Συν. "Ογι. Γιὰ τὸν κ.